

Rusya'ya Karşı Renkli Devrimler ve Sivil Darbeler (8): Petrol İçin Yeni Soğuk Savaş

İçeriği Yazan: [F. William ENGDAHL](#) [1] Zaman: Çar, 14/03/2012 - 21:33

Yazar Adı: F.William ENGDAHL

Petrol için Yeni bir Soğuk Savaş Başlıyor

2003'te Irak'ın işgalini yüzüne gözüne bulaştıran ABD için jeopolitik satranç tahtası artık bir dizi engeller teşkil ediyordu: İran ile savaşmak ya da savaşmamak; Gürcistan sorunu ve Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattı; Çin'in küresel bir ekonomik süper güç olarak ortaya çıkışı. Bunların tümü de jeopolitiğin meselesiydi.

Birleşik Devletlerin tek süper güç olarak geleceği modern iktisadın atardamarı olan küresel petrol ve doğalgaz akışını kontrol edebilme yeteneğine bağlıydı. Afganistan'ın işgali, Irak'ın barbarca istila edilmesi, 1999'da Kosova savaşı, İran'ı tehdit ve Vaşington'un Venezüella'da Hugo Chavez'i devirme girişimlerinin asıl nedeni buydu.

Neredeyse on yıllık bir iktisadî yıkım ve 1998'de devlet borçlarının temerrüdünün ardından Rusya Vladimir Putin'in başkanlığında işlev gösteren bir ekonomi olarak belirmeye başladı. Irak'ın 2003'deki işgalinin ardından ciddi oranda artan enerji fiyatlarının hâkim olduğu bir dünya pazarında Rusya petrol ve doğal gaz ihracatından bir hayli kârlı çıktı. Artan girdiler Rusya'nın IMF borçlarını ödemesine

ve büyük miktarda yabancı para havuzu oluşturmasına olanak tanıdı. Rus ekonomisi on yıllardır ilk kez büyümeye başladı.

Yeni bin yılın ilk on yılında yeni Rusya silâh zoruyla değil, enerjideki jeopolitik varlıklarını -petrol ve doğal gazını- kullanarak yaptığı stratejik manevralarla güç kazanmaya başladı. Putin'in başkanlığı dönemindeki Rus liderler eğer kararlı davranmazlarsa Rusya'nın askerî bir rakibi tarafından -ABD-kuşatılıp kapana sıkıştırılacaklarını biliyorlardı.

Öte yandan Çin'in stratejik açıdan hassas olduğu iki meseleyi çözemediği sürece tam anlamıyla bağımsız bir süper güç olarak ortaya çıkması gelecek on yıllarda mümkün görünmüyordu: Ekonomik büyüme için enerji ithâlatına giderek artan bağımlılığı ve ABD'nin bir nükleer vuruşuna karşı henüz caydırıcılık teşkil edemeyişi.

ABD'nin askeri ve siyasi küresel üstünlüğüne karşı denge unsuru oluşturmak için stratejik manâda nükleer caydırıcılık gücü ve yeterli enerji rezervleri olan tek güç Rusya idi. Dahası Çin ve Rusya'yı birleştiren ve Avrasya devletlerini de içine alan bir Avrasya bağlaşması ABD'nin tek taraflı tahakkümüne çok daha büyük bir dengeleyici unsur teşkil ediyordu. Pekin ve Moskova 1998 Asya krizini takiben çevre ülkeler Kazakistan ve Tacikistan ile karşılıklı bir güvenlik antlaşması imzaladı. 2001'de Özbekistan da antlaşmaya katıldı ve gurubun adı **"Şangay İşbirliği Organizasyonu"** olarak yeniden adlandırıldı.

Vaşington'un Yeni Petrol Jeopolitiği

Bush-Cheney yönetimi Ocak 2001'de göreve başladığından beri ABD Dış siyasetinin temel ama açıklanmayan önceliği dünyanın başlıca petrol ve doğal gaz yataklarının kontrolü olageldi. Bu savaş, en büyük menfaatler içindi. Vaşington'un iktidar elitleri küresel tahakküm ya da **"Yeni Dünya Düzeni"** plânlarında etkili bir güç olarak karşılıklarına çıkan Rusya'yı işlevsiz hale getirmekte kararlıydılar. Daha sonradan görüldü ki, yalnızca Irak'ın işgali değil, Afganistan'da Taliban'ın devrilmesinin de **"demokrasi"** ile hiç bir ilgisi yoktu. Orta Asya boyunca petrol boru hatlarının kontrolü Orta Doğu'nun silâhlandırılmasıydı asıl amaç. (1)

Halihazırda dünya çapında 600 ile 800 arasında askeri üssü bulunan Birleşik Devletler 1999'dan sonra Kosova'da Camp Bond Steel'den Batı Afrika kıyısı açıklarındaki Sao Tome/Principe'ye kadar olan bir coğrafyada bu üslerin sayısını arttırdı. Petrol açısından zengin Venezüella'da demokratik yöntemlerle iktidara gelen Başkanı devirmeye kalkışırken kendini demokrasinin öncüsü olarak ilan etmekten hiç utanmadı. Bakü'den Akdeniz'e akan petrolü güvence altına almak için Almanya ve Fransa'nın gerilime girmesine neden olacak şekilde muazzam baskı uygulayarak küçük ama stratejik öneme sahip Gürcistan'ı NATO'ya sokmaya çalıştı.

Başkan George W. Bush 10 Mayıs 2005'te bizzat Tiflis'e giderek Özgürlük Meydanı'ndaki kalabalığa konuştu ve Vaşington'un bölgede **"zalimliğe karşı yürüttüğü savaşı"** övdü. Ukrayna'dan Gürcistan'a kadar ABD destekli **"renkli devrimleri"** yücelterek 1945'te Avrupa'nın bölündüğü Yalta toplantısı için Roosevelt'e saldırdı. Daha sonra şu garip açıklamayı yaptı:

"Zalimliği yatıştırmaya çalışarak ya da affederek diğer nesillerin yaptıkları yanlışları tekrar etmeyecek ve boş istikrar hayalleri adına özgürlüğü feda etmeyeceğiz. Dersimizi aldık; kimsenin özgürlüğü feda edilemez. Uzun dönemde güvenliğimiz ve gerçek istikrar başkalarının özgürlüğüne dayanmaktadır... Şimdi Kafkaslarda, Orta Asya'da ve Orta Doğu'da, aynı özgürlük ateşinin genç insanların yüreklerinde yandığını görüyoruz. Hürriyetlerini talep ediyorlar ve alacaklar." dedi Başkan. (2)

Bush'un sözlerinin NED'in ve ilgili sivil toplum kuruluşlarının **"insan hakları"** ihlallerini eleştiri eylemleri yaptıkları Avrasya'da daha fazla rejim istikrarsızlıkları yaratacağı düşünülüyor.

Cheney'in Enerji Stratejisi

Bush-Cheney başkanlığı başından beri ABD'deki bazı nüfuzlu çevrelerle açık bir şekilde fikir birliği içindeydi. Bu fikir Pentagon'un, **"Küresel Tam Hâkimiyet"** dediği şeyin ABD tarafından güvence altına alınmasıydı.

Küresel Tam Hâkimiyet'in stratejistleri iç ve dış uzayın da dâhil olduğu, galaksiden insan zihnine kadar tüm evrenin kontrolünü tasarlıyorlardı. Dört büyük Anglo-Amerikan özel petrol devi ChevronTexaco, ExxonMobil, BP ve (Hollanda Kraliyet) Shell aracılığıyla özellikle küresel petrol ve gaz kaynakları aracılığıyla enerjinin kontrolü onların küresel stratejisinin temel taşıydı.

Amerikan sermayesi, ABD'nin dış politikasında ciddi bir değişiklik yapıp, küresel petrol yataklarını saldırgan yöntemlerle ele geçirmesi gerektiğini düşünüyordu. ABD'nin dünya'daki ekonomik büyümeyi kontrol edebilmesi ve özellikle Çin gibi rakip iktisadî gurupların oluşumunu engellemesi için bu gerekliydi. Bush yönetimi bu görüşü benimsedi.

Vaşington'un siyasi çevrelerine göre küresel petrol ve gaz akışının kontrolü için Birleşik Devletlerin askeri gücünü çok daha saldırgan bir şekilde göstermesi, tam bir askeri hâkimiyet sağlaması gerekiyordu. "**Küresel Tam Hâkimiyet**" bundan ibaretti.

ABD'nin askeri ve enerji siyasetlerini birbiriyle uyumlu bir tahakküm stratejisine dönüştürmek için Dick Cheney çok uygun biriydi. 1990'ların başlarında Dick Cheney, baba Bush'un Savunma Bakanıydı. 1993'te görevinden ayrıldığında Halliburton Şirketinin Başkanı oldu. (Halliburton daha önceden Teksas merkezli olan, şu anda vergi kaçırmak için Dubai'de bulunan bir şirket). Halliburton dünyadaki en büyük petrol ve gaz hizmetleri şirketi idi. Aynı zamanda Kellogg Brown & Root tali şirketi ile de Pentagon'un en büyük askeri tesis ve hapishane müteahhidiydi. Bush-Cheney yönetimi, savaş ve petrol endüstrisinin bir çıkarlar birliğiydi.

F. William ENGDAHL

iletisim@politikadergisi.com

(1) F. William Engdahl, *Savaş Yüzyılı: Anglo- Amerikan Petrol Siyasetleri ve Yeni Dünya Düzeni*, Alfa Yayınları.

(2) George W. Bush, *Başkan Gürcistan Tiflis Kentinde Halka Konuşuyor ve Teşekkür Ediyor*, 10 Mayıs, 2005, <http://w-ww.state.gov/p/eur/rls/rm/45891.htm> [2]

İngilizceden çeviren: Levent KARTAL

Hayır

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (18/06/2021 - 13:10 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/rusyaya-karsi-renkli-devrimler-ve-sivil-darbeler-8-petrol-icin-yeni-soguk-savas>

Bağlantılar:

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Page 3 of 4

Bu sitedeki içeriklerin izinsiz alınması, kopyalanması, başka bir imza ile izinsiz ve "kaynak gösterilmeden" yayınlanması kesinlikle yasaktır. Tam bağlantıyı (link) ve yazar / çizer adını kaynak göstermek şartıyla, alıntı

- [1] https://www.politikadergisi.com/pd-uye/f-william-engdahl
[2] http://www.state.gov/p/eur/rls/rm/45891.htm
[3] https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa